

Kesit Akademi Dergisi

The Journal of Kesit Academy

ISSN: 2149 - 9225

Yıl: 4, Sayı:16, Eylül 2018, s. 198-207

Mehmet İMAMOĞLU

Sinop Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği Bölümü
mehmet.imamoglu@outlook.com

Ali İMAMOĞLU

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü

ORYANTİRİNG SPORUNUN ORTAÖĞRETİM COĞRAFYA VE BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSLERİNİN KAZANIMLARINA ETKİSİ¹

Özet: İnsanlık tarihinin en önemli kavramlarından eğitim ve öğretim zaman içerisinde toplumun değişen şartlarına göre içerik ve yöntem açısından çeşitli değişikliklere uğramaktadır. Son yıllarda eğitim faaliyetlerinde önemli bir yer tutan oryantiring harita üzerinde işaretlenmiş hedef noktalarını sırasıyla bulmaya dayalı bir spor dalıdır. Bu çalışmada orta öğretim Coğrafya ile Beden Eğitimi ve Spor derslerinin güncellenen öğretim programları incelenerek kazanımlara ulaşmada oryantiring sporunun etkisi araştırılmıştır. Milli eğitim müfredat programındaki kazanımlar ile oryantiring arasındaki etkileşim incelenmiş ve bazı kazanımların doğrudan bazı kazanımların ise dolaylı olarak oryantiring ile ilişkili olduğu görülmüştür. Coğrafya ile beden eğitimi ve spor derslerinin Ocak 2018 de güncellenen ortaöğretim öğretim programlarının incelenmesi sonucunda öğrencilerin kazanımlara ulaşması noktasında oryantiring sporunun ders içi etkinliklerde tercih edilmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir. Oryantiring sporunun coğrafya ve beden eğitimi ve spor derslerinin becerilerini geliştirdiği belirtilmiştir. Benzer ya da aynı becerileri geliştirmesi, ortak uygulamalar yapılmasını mümkün kılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi ve Spor, Coğrafya, Oryantiring, Kazanım

¹ ICOSS Social Conference 2018'de sözel bildiri olarak sunulmuştur.

EFFECT OF ORIENTEERING SPORT ON LEARNING OUTCOMES OF GEOGRAPHY AND PHYSICAL EDUCATION AND SPORT LESSONS IN SECONDARY EDUCATION

Abstract: Education, one of the most significant concepts in human history, evolves in terms of its intent and method due to the changing conditions of society over time. Orienteering sport, an important educational facility in recent years is a sport that requires skills to figure out control points on the map of the given areas. The aim of this paper is to analyze the curriculum of geography, physical education and sport in the secondary schools, and to investigate the effect of orienteering for attaining the learning outcomes. In this paper examined is the interaction between the learning outcomes in the Turkish national curriculum and orienteering sport. The findings have indicated that there are direct or indirect gains, with regard to the inclusion of orienteering activities in the curriculum. As a result of examining the curriculum of geography and physical education and sport updated on the January of 2018, in this paper put forward is that the choice of orienteering in the educational activities is likely to be useful for the students to attain the goals, and that the orienteering sports is also likely to be useful to improve the skills of geography and sport.

Keywords: Physical Education and Sport, Geography, Orienteering, Learning Outcome

1. GİRİŞ

Eğitim; bireylerin öğretim ve öğrenme sonucu, içinde yaşadıkları toplumun değer yargılarına uygun olan yetenek ve tutumlar ile olumlu nitelikte olan diğer davranış biçimlerini geliştirmesine yönelik süreçtir (Binbaşıoğlu, 1988). Eğitimin temel amacı kişilerin sahip oldukları tüm potansiyelleri en üst düzeyde geliştirmek, onların kendileri ve içinde yaşadıkları toplumun uyumlu ve üretken bireyleri olmalarına yardımcı olmak, kısacası onları yaşamla baş edebilecek tüm becerilerle donatmaktır (Girgin, 2009).

Öğretim; eğitim sürecinde istendik davranış değişikliğini kazandırma, öğrenmeyi gerçekleştirme, kılavuzlama ve yönlendirme faaliyetidir (Koçak, 2012). Öğrenme, bireyin çevresiyle belli bir düzeydeki etkileşimleri sonucunda meydana gelen nispeten kalıcı izli davranış değişikliğidir (Senemoğlu, 2012).

Eğitim, öğretim ve öğrenme bireylerin tarihsel süreçte vazgeçemeyecekleri kavramlar arasında yerlerini almaktadır. Bu kavramlar ifade ettikleri bakımından genel anlamda ilk günkü özelliklerini korusalar dahi zaman içerisinde toplumun değişen ve gelişen şartlara ayak uydurabilmesi adına içerik ve yöntem açısından çeşitli değişikliklere uğramaktadır. Bu kapsamda öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununun ikinci maddesinde ifade edilen “Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları” ile “Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri” esas alınarak güncellenmiştir (Millî Eğitim Temel Kanunu, 2018). Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından izleme ve değerlendirme çalışmaları doğrultusunda güncellenen Ortaöğretim Coğrafya

ile Beden Eğitimi ve Spor derslerinin (9, 10, 11 ve 12. Sınıflar) Öğretim Programlarının 2018-2019 eğitim ve öğretim yılından itibaren tüm sınıf düzeylerinde uygulanması yönünde 19/01/2018 tarihli 24 ve 26 sayılı kararlar alınmıştır.

Bu çalışmada orta öğretim Coğrafya ile Beden Eğitimi ve Spor derslerinin güncellenen öğretim programları incelenerek kazanımlara ulaşmada oryantiring sporunun etkisi araştırılmıştır.

2. ORYANTİRİNG VE FAYDALARI

Oryantiring harita üzerinde işaretlenmiş hedef noktaları sırasıyla bulmaya dayalı bir spor dalıdır. Oryantiringin birçok farklı faydası bulunmaktadır. Bu faydalar çeşitli araştırmacılar tarafından sınıflandırılarak Tablo 1’de açıklanmıştır.

Tablo-1 Oryantiring aktivitelerinin faydaları (Pouya vd., 2017; Deniz vd., 2011; Orben vd., 1981)

Kavramsal Faydaları	<ul style="list-style-type: none">• Temeli yön bulmaya dayalı olan bu spor, harita okumayı, pusula ile yön bulmayı ve en kısa güzergahı en hızlı şekilde bitirmeyi sağlar.• Coğrafya, matematik, fen bilimleri ve beden eğitimi ile ilgili konularının eğlenceli bir etkinlik kapsamında yapılmasını sağlar.
Fiziksel Faydaları	<ul style="list-style-type: none">• Hız, çabukluk, esneklik ve güç gerektiren oryantiring sporu oyuncuların sağlıklı olmasını sağlar.• İyi bir kondisyona sahip olmak için yapılan egzersizler kas yapısını geliştirir.• Bedensel performansın yanı sıra haritayı kolay okuma ve arazide uygulayabilmek için iyi bir zihinsel performans gerektirir.
Sosyal ve Bireysel Faydaları	<ul style="list-style-type: none">• Oryantiring etkinlikleri katılımcıların öz güvenlerini ve başarılı olma isteğini artırır.• Oyuncuların sigara ve alkol gibi tüketimi gibi kötü alışkanlıklardan uzak durmasını sağlar.• Genellikle doğada gerçekleşen oryantiring etkinlikleri ile şehir yaşamında hapsolmuş çocukların doğa ile iç içe olan açık mekanlarda oyun oynamasını sağlar.

3. COĞRAFYA DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Dokuzuncu sınıf üniteleri ve kazanım sayıları Tablo 2’de görülmektedir. 10., 11. ve 12. sınıfların ünite başlıklarında bir değişiklik yoktur, sadece kazanım sayıları, süreleri ve oranlarında farklılık bulunmaktadır.

Tablo-2 Dokuzuncu sınıf coğrafya dersi üniteleri, kazanım sayıları, süreleri ve oranları (Ortaöğretim Coğrafya Dersi Öğretim Programı, 2018)

Ünite	Kazanım sayısı	Süre/Ders saati	Oran (%)
Doğal Sistemler	13	47	65
Beşeri Sistemler	4	15	21
Küresel Ortam: Bölgeler ve Ülkeler	3	5	7
Çevre ve Toplum	2	5	7
Toplam	22	72	100

Oryantiring sporu dokuzuncu sınıf programında doğal sistemler ünitesinde beş, çevre ve toplum ünitesinde bir olmak üzere altı kazanım ile doğrudan ilişkilidir. Bu kazanımların oryantiring ile ilişkisi maddeler halinde kısaca açıklanmıştır. Kazanımların gösteriminde kullanılan modelde soldan ilk rakam sınıf düzeyini, ikinci rakam ünite numarasını, üçüncü rakam kazanım numarasını belirtmektedir.

9.1. Doğal sistemler ünitesi

9.1.1. Doğa ve insan etkileşimini örneklerle açıklar.

Oryantiring yapılan sahalar genellikle doğal ortamlardan seçilerek haritalanmaktadır. Bu yüzden oryantiring sırasında bireyler doğal ortamın içerisinde taş, toprak ve bitki ile farkında olmadan bütünüdür. Bu durum zamanla insanların doğaya karşı ilgisini ve sevgisini artırır.

9.1.4. Koordinat sistemini kullanarak zaman ve yere ait özellikler hakkında çıkarımlarda bulunur.

Oryantiring bireyin harita üzerinde bulunduğu noktayı, dünya üzerindeki yerini, bulunduğu çevrenin bazı özelliklerini kavraması konusunda yardımcı olur. Harita okuma algısını geliştirir ve bu sayede harita üzerine konumlandırılmış şekillerin mutlak yerlerini belirleyebilmeyi olumlu yönde etkiler.

9.1.5. Haritayı oluşturan unsurlardan yararlanarak harita kullanır.

Sporcular en kısa zamanda en doğru yolu gitmek ve ne kadar mesafe kaldığını hesaplamak için ölçeği kullanarak uzunluğu belirleyebilmeli ayrıca alan hesabı yapabilmelidir. Bu ihtiyaçlar öğrencilerin harita üzerinde ölçek ve uzunluk ilişkisini sahada uygulamalı olarak öğrenmesini sağlar. Ayrıca oryantiring haritaları bu ünite içerisinde anlatılan farklı harita türlerine örnek olarak gösterilebilir.

9.1.6. Bilgileri haritalara aktarmada kullanılan yöntem ve teknikleri açıklar.

Sayısal verilerin tanınmasına, haritaların çizilirken nelere dikkat edildiğine olan ilgiyi artırarak, harita tekniği ile ilgili öğrencilerin ilgisini artırır.

9.1.7. Eş yükselti eğrileriyle çizilmiş haritalar üzerinde yer şekillerini ayırt eder.

Oryantiring haritaları 1:5000 ile 1: 25000 arasında ölçekli haritalardır. Eşyüksekti şekillerinin oryantiring haritasında görülüp tanınması, eğimli yerlerin, sırtların ya da başka morfolojik şekillerin ne olduğunun öğrenilmesi yarışmacı performansını arttıracaktır. Bu yüzden oryantiring yapan öğrenciler eşyüksektilere bakarak araziye tanımak konusunda daha ilgili ve becerikli olacaktır.

9.4 Çevre ve toplum ünitesi

9.4.2. Doğal ortamda insan etkisiyle meydana gelen değişimleri sonuçları açısından değerlendirir.

Doğal ortam insan etkileşimini arttıran bütün doğa sporları gibi oryantiring de doğada yapıldığında zamanla kişilerin doğayla bütünleşmesini sağlamakta ve insanın doğaya neler yaptığı konusunda düşünmeye sevk etmektedir.

10. 11. ve 12. sınıf üniteleri ve kazanım sayıları

10.sınıfta toplam 34 tane 11. Sınıfta toplam 40 tane, 12. sınıfta ise 34 tane kazanım bulunmaktadır. 10. 11. ve 12. sınıf kazanımları içerisinde oryantiring ile doğrudan bağlantılı herhangi bir kazanıma rastlanmamıştır. Buradaki kazanımlar teknik bilgilerin kazanılmasına yöneliktir. Hedeflenen coğrafi beceriler ise oryantiring ile birlikte geliştirilebilecek becerilerdir.

Coğrafya dersinin becerileri ve bunların oryantiring ile ilişkisini incelemek, öğrencilerdeki coğrafya becerileri üzerinde oryantiringin etkisini irdelemek gerekmektedir.

Coğrafya öğretim programıyla öğrencilere kazandırılmak istenen beceriler şunlardır: Coğrafi gözlem, Arazide çalışma, Coğrafi sorgulama, Zamanı algılama, Değişim ve sürekliliği algılama, Harita becerileri, Tablo diyagram ve grafik hazırlama ve yorumlama, Kanıt kullanma. Bu beceriler ile oryantiring ilişkisi başlıklar halinde kısaca açıklanmıştır.

Coğrafi gözlem

Oryantiring sporu bireylerin çevrelerinde olan biteni daha dikkatli incelemesi, tanımlaması, neden ve sonuç ilişkilerine bağlı olarak çevresiyle ilişki kurmasını sağlar. Sporunun karşılaştığı engelleri aşma yöntemleri içselleşir ve benzer problemlerle karşılaştığında ne yapacağını becerisine sahip olur. Oryantiring öğrencilerin mantıklı düşünme ve problemleri bağımsız olarak analiz edip çözüme yeteneğini geliştirir (Karaca, 2010). Coğrafi gözlem gelecekle ilgili planlar yapabilme becerisini geliştirir. Benzer bir gelişim, sporunun yarışma sırasında sonraki hedeflere varmak için gözlemlerinden hareketle planlar yapması durumunda görülür.

Arazide çalışma

Bu becerinin gelişmesi için coğrafya derslerinin doğal laboratuvarı olan araziye çıkmak gerekmektedir. Burada arazide yapılan oryantiring etkinlikleri öğrencilerin çevresinde olan biteni anlaması ve gözlem yapabilecek bir ortama erişmesi açısından önemlidir. Bu etkinlikler öğrencilerin araziye tanınmasına ve sahayı anlamasına yardımcı olacak bir ortam sağlar.

Coğrafi sorgulama

Öğrencilerin Coğrafi sorgulama, problemi tanıma, analizini yapabilme, yorumlama ve gelecekle ilgili tahminler yapabilme becerisini geliştirir. Bu beceri oryantiring yarışması içerisinde, yarışmacılarda da gelişen bir beceridir. Yarışmacılar farkında olmadan çevresini tanıma ya bulunduğu yeri etrafında bulunanları anlamaya uğraşırken, çeşitli tahminler yapmaktadır. Aynı zamanda bir sonraki hedef için en uygun rota konusunda karar vermek ve yargılara varmak zorundadır. Bunlar bireyin coğrafi sorgulama becerisini fark etmeden geliştiren pekiştireçlerdir.

Zamanı algılama

Coğrafya insana zaman algısını sorgulama becerisi kazandırır. Özellikle doğanın zamanı ile insan zamanının arasındaki farkı ortaya koyarak, ekolojik döngüyü ve jeolojik zamanları sorgulama ve anlama becerisi kazandırır. Oryantiring ise insanlara kendi zamanlarını planlama ve düzenleme becerisi kazandırır. Zamanın hızla akıp gitmesi nedeniyle iyi değerlendirilmesi gerektiği bilincini kazandırır.

Değişim ve sürekliliği algılama

Oryantiringin değişim ve sürekliliği algılama becerisini geliştirmesi söz konusu değildir.

Harita becerileri

Harita üzerinde konum belirleme, harita üzerine bilgi aktarma, amacına uygun harita seçme, haritalardan yararlanarak hesaplamalar yapma, mekansal dağılışı algılama, haritayı doğru şekilde yorumlama, taslak haritalar oluşturma becerileri coğrafya dersinde kazandırılması hedeflenen becerilerdir. Bu becerilerin kazanılmasında oryantiringin etkisi yadsınamaz büyüklüktedir. Çünkü oryantiring sporcusu bir harita kullanmak zorundadır. Bu haritayı kullanırken mekansal dağılışı algılamak ve hesaplamalar yaparak en kısa yoldan doğruya ulaşmak zorundadır. Bunun için konumun doğru belirlenmesi ve haritanın doğru yorumlanması gerekmektedir. Sporcunun harita kullanımı becerisini ilerlettiği ölçüde başarısı artacaktır. Oryantiring sporu ve coğrafya dersi benzer harita kullanım becerilerini içermektedir. Şüphesiz bu becerilerin kazanılmasında ve başarılı sporcular yetişmesinde coğrafya öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenlerine büyük iş düşmektedir. Tanrıkulu'nun da (2011) dediği gibi her eğitim düzeyinde öğrencilere oryantiring yaptırılabilir, ayrıca iyi bir harita ve pusula kullanma becerisine sahip olan bireyler etkinliklerde fiziksel yeterlilikleriyle de beraber başarılı olacaklardır.

Tablo, grafik, diyagram hazırlama ve yorumlama

Coğrafya dersi tablo grafik ve diyagram oluşturma, yorumlama gibi beceriler sağlar. Bu becerilerin gelişmesinde oryantiringin doğrudan bir etkisi yoktur. Fakat matematiksel ve mantıksal zekayı geliştiren oryantiring bireylerin yorumlama ve karşılaştırma becerisini artırır.

Kanıt kullanma

Kanıt kullanma becerisinin oryantiring ile herhangi bir ilişkisi bulunmamaktadır.

4. BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Dokuzuncu sınıf kazanım sayıları ve süreleri Tablo 3’de görülmektedir. 10., 11. ve 12. sınıflarda öğrenme ve alt öğrenme alanlarında bir değişiklik yoktur, sadece kazanım sayıları, süreleri ve oranlarında farklılık görülmektedir.

Tablo-3 Dokuzuncu sınıf beden eğitimi ve spor dersi öğrenme alanları, kazanım sayıları, süreleri ve oranları (Ortaöğretim Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı, 2018)

Öğrenme Alanı	Alt Öğrenme Alanı	Kazanım Sayısı	Süre/Ders Saati	Oran (%)
Hareket Yetkinliği	Hareket Becerileri	8	22	31
	Hareket Kavramları, İlkeleri ve İlgili Hayat Becerileri	12	26	36
	Hareket Stratejileri ve Taktikleri	2	4	5
Aktif ve Sağlıklı Hayat	Düzenli Fiziksel Etkinlik	2	3	4
	Fiziksel Etkinlik Kavramları, İlkeleri ve İlgili Hayat Becerileri	6	7	10
	Kültürel Birikimlerimiz ve Değerlerimiz	5	5	7
	Spor Bilinci ve Organizasyonları	6	5	7
Toplam		41	72	100

Kazanımların gösteriminde kullanılan modelde soldan ilk rakam sınıf düzeyini, ikinci rakam öğrenme alanı numarasını, üçüncü rakam alt öğrenme alanı numarasını, dördüncü rakam konu numarasını, beşinci rakam ise kazanım numarasını belirtmektedir.

9.1.1. Hareket becerileri

9.1.1.1. Serbest hareketler

9.1.1.1.4. Serbest hareketleri bireysel olarak uygulama.

Oryantiring sporunda farklı saha koşulları nedeniyle sporcular çeşitli hareket becerilerini yürüme, koşma ve sıçrama gibi uygulamak zorundadır. Bu becerilerin geliştirilmesi ve sahada bireysel olarak en iyi şekilde uygulanması hedefe bir an önce varılmasında önemli bir etkidir.

9.1.1.2. Ritmik hareketler

9.1.1.2.1. Ritmin önemini ifade eder.

Oryantiring sporunda hareketlerin ritmik bir şekilde yapılması sonucu etkilemektedir. Açık alanda süratli bir şekilde koşan sporcu bir anda sekme, yana kayma veya sıçrayarak atma gibi diğer hareket becerilerine geçiş yapmak zorunda kalabilir. Saha koşullarına göre deği-

şen yer değiştirme becerileri arasındaki geçişlerde hareket ritimleri kaybolursa da yeniden ritmin yakalanması esastır.

9.1.1.2.2. Görsel-işitsel uyaranlarla hareketleri uygular.

Oryantiring yarışmaları süreye dayalı yapılmaktadır ve başlangıç için genellikle düdük ile çıkış yapılmaktadır. Belirli aralıklarla yarışmacıların parkura girmesi nedeniyle sporcuların hem görsel hem de işitsel uyaranlara karşı duyarlı olması gerekmektedir.

9.1.1.2.3. Zamana, dirence ve mesafeye karşı farklı ritim çalışmalarını uygular.

Oryantiring yarışmalarında hedef noktasına diğer yarışmacılardan önce ulaşmak, bir anlamda da zamanla yarışmak esastır. Farklı arazi şartlarına sporcuların direnç kazanması gerekmektedir. Hedefler arası belirlenen rotalarda sürekli değişen mesafelere uygun hareket etmek önemlidir. Oryantiring sporu bu üç etkeni de barındırmaktadır.

9.1.2. Hareket kavramları, ilkeleri ve ilgili hayat becerileri

9.1.3.Hareket stratejileri ve taktikleri

Bu iki alt öğrenme alanına ait konu ve kazanımlar seçili spor dalına göre uygulanmaktadır. Spor dalına özgü ısınma hareketleri, kurallar, temel ve birleşik hareketler, savunma ve hücum hareketleri gibi kazanımlar belirlenmiştir. Öğrencilerin bu kazanımlara ulaşması oryantiring branşı seçilerek sağlanabilir.

9.2. Aktif ve sağlıklı hayat

9.2.1. Düzenli fiziksel etkinlik

9.2.2. Fiziksel etkinlik kavramları, ilkeleri ve ilgili hayat becerileri

Bu iki alt öğrenme alanına ait konu ve kazanımlar doğrudan oryantiring ile alakalı değildir fakat yaşam boyu spor kapsamında oryantiring önemli bir fiziksel etkinlik olarak örnekendirilebilir.

9.2.3.Kültürel birikimlerimiz ve değerlerimiz

Türk tarihinde görülen güreş ve okçuluk gibi çeşitli spor dalları arasında oryantiring bulunmamaktadır. Oryantiringin spor dalı olarak yer almamasına rağmen içerisinde harita ve pusula kullanma, rota belirleme, hedefe ulaşma gibi becerileri barındırması, örtülü olarak Türk kültürünün bir parçası olduğunu göstermektedir.

9.2.4 Spor bilinci ve organizasyonları

9.2.4.1.2. Güncel spor olaylarını takip eder.

Yıl içerisinde birçok oryantiring yarışması ve etkinliği düzenlenmektedir faaliyet takvimi incelenerek günceli takip etme kazanımına ulaşılabilir.

Dokuzuncu sınıftaki öğrenme ve alt öğrenme alanlarında 10., 11. ve 12. sınıflarda herhangi bir değişiklik görülmemektedir. Kazanım sayılarında kademeli olarak bir azalış tespit edilmiştir. Kazanımların içeriğinde önemli farklılıklar bulunmamakla beraber bireyselden grup

ve takım çalışması etkinliklerine yönelim gözlenmiştir. Bu değişim birkaç kazanım dışında oryantiring sporunun 10., 11. ve 12. sınıflarda uygulanmasına engel teşkil edecek boyutta değildir.

Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı ile öğrencilere dayanıklılık, çabukluk, esneklik, hareketlilik, koordinasyon, kuvvet ve ritim becerileri kazandırılmak istenmektedir. Oryantiring sporu tercih edildiği takdirde yapısı itibarıyla bu becerilerin kazandırılmasında ve geliştirilmesinde önemli bir etkiye sahip olacaktır.

5. TARTIŞMA

Coğrafya öğretim programı incelenmiş ve ilgili görülen kazanımlar ile oryantiring arasında bulunan bağlantılar irdelenmiştir. 2013 yılında yapılan bir tez çalışmasında coğrafya dersinin kazanımları ile oryantiring arasındaki ilişki incelenmiş ve dokuzuncu sınıflardaki bazı kazanımlar ile ilişki olduğu sonucuna varılmıştır (Avcı, 2013). Fakat güncellenen ve değişen program içerisinde bazı kazanım ve beceriler değişmiştir. Bu yüzden yeniden bir değerlendirmeye gidilmiştir.

Anket yöntemi kullanarak yapılan bir çalışmada; öğrencilerin görüşleri alınmış ve öğrencilerin neredeyse tamamı oryantiringin eğlenceli olduğunu ve bunu istediklerini bildirmişlerdir ayrıca coğrafya derslerine uygun olduğu çıkarımında bulunmuşlardır (Avcı, 2013).

Özcan (2007), "Oryantiring Sporunun İlköğretim Öğrencilerinin Sosyal Bireysel Davranışları ile Matematiksel-Mantıksal Zekâ Gelişimleri Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi" isimli araştırmasında anket yöntemi uygulamış, sonuçta öğrencilerin özgüvenlerinin yükseldiği, matematiksel ve mantıksal gelişimlerinin hızlandığı, iletişim becerilerinin geliştiği ve doğaya karşı ilgi ve sevgilerinin arttığı sonuçlarına ulaşmıştır.

Beden eğitimi ve spor dersi ortaöğretim öğretim programı ve kazanımlarının incelenerek, oryantiring sporuyla ilişkilendirildiği herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Oryantiringin bir spor dalı olması nedeniyle genellikle akademik çalışmaların bu spor dalının incelenmesi üzerine yoğunlaştığı görülmektedir. Bu çalışma alan yazındaki eksikliği gidermesi açısından ayrıca bir öneme sahiptir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Coğrafya ile beden eğitimi ve spor derslerinin Ocak 2018 de güncellenen ortaöğretim öğretim programlarının incelenmesi sonucunda, öğrencilerin kazanımlara ulaşması noktasında oryantiring sporunun ders içi etkinliklerde tercih edilmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir. Oryantiring sporu coğrafya ve beden eğitimi ve spor derslerindeki becerileri geliştirecektir. Benzer ya da aynı becerileri geliştirmesi, bu iki ders için ortak uygulamalar yapılmasını mümkün kılmaktadır.

Matematiksel ve mantıksal zekanın gelişimi, sosyalleşme, doğa sevgisinde artış, muhakeme gücünü geliştirme, özgüven artışı, kendi kendine karar verebilme ve sorumluluk alabilme gibi birçok yönden öğrencilerin kendilerini geliştirebileceği açıktır. Bu sebeple Coğrafya ile

Beden Eğitimi ve Spor öğretmenliği bölümlerinin birlikte coğrafi bilgi ile fiziksel gücü bir araya getirerek bu alanda başarılı çalışmalar yapabilecekleri düşünülmektedir.

Eğitim öğretimin her kademesinde oryantiring sporuyla ilgili kulüplerin kurulması ve bu alanda eğitimlerin verilmesi faydalı olacaktır. Bu eğitimlerde disiplinler arası yaklaşım benimserenerek doğaya ve spora olan ilginin artırılması öğrencileri olumlu yönde etkileyecektir.

KAYNAKLAR

- Avcı M. (2013). Coğrafya Dersinde Oryantiring Uygulamasına Yönelik Öğrenci Görüşleri. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Binbaşıoğlu C. (1988). Eğitime giriş. Ankara, Binbaşıoğlu Yayınevi.
- Deniz E, Karaman G, Bektaş F, Yoncalık O, Güler V, Kılıç A, Ateş A. (2011): Çocuklara Oryantiring Eğitimi. Kültür, Ajans Yayınları No: 125.
- Girgin G. (2009). Çağdaş eğitim sisteminde öğrenci kişilik hizmetleri ve rehberlik. Kaya A. Editör, Psikolojik danışma ve rehberlik, 6. Baskı, Ankara, Anı Yayıncılık, s.2.
- Karaca F. (2010). 10 soruda Oryantiring. Ankara, T.C. Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Türkiye Oryantiring Federasyonu Yayınları.
- Koçak R. (2012). Temel kavramlar, öğrenmeyi etkileyen etmenler. Oral B. Editör, Öğrenme öğretme kuram ve yaklaşımları, 2. Baskı, Ankara, Pegem Akademi, s.7.
- Milli Eğitim Temel Kanunu http://mevzuat.meb.gov.tr/html/temkanun_0/temelkanun_0.html (14/01/2018)
- Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Coğrafya Dersi Öğretim Programı <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=336> (02/02/2018)
- Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=334> (02/02/2018)
- Orben R, Gawelin C, Nordström J. (1981). Course planning. International Orienteering Federation Technical Committee, April, 240.
- Özcan F. (2007). Oryantiring Sporunun İlköğretim Öğrencilerinin Sosyal Bireysel Davranışları ile Matematik-Mantıksal Zekâ Gelişimleri Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.
- Pouya S, Demir S, Demirel Ö. (2017). Engelli çocuklara yönelik oryantiring oyunları. Kastamonu Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi, 17 (4), 608-618.
- Senemoğlu N. (2012). Gelişim öğrenme ve öğretim: kuramdan uygulamaya. 21. Baskı, Ankara, Pegem Akademi Yayıncılık, s.4.
- Tanrikulu M. (2011). Harita ve Pusulanın Farklı Bir Kullanım Alanı: Oryantiring. Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi, 191, 120-126.